

Gør ambulante rådgivning til voldsudsatte landsdækkende i regi af krisecentrene

Baggrund	Mellem 10-12 kvinder bliver hvert år dræbt af deres partner. Årligt bliver 38.000 kvinder udsat for fysisk vold i hjemmet, og ca. dobbelt så mange kvinder udsættes for psykisk partnervold. Kun en brøkdel får hjælp i form af et ophold på et af landets krisecentre. Alt for mange kvinder og børn fastholdes i et voldeligt forhold. Vi skal blive bedre til at gribe ind, før den voldsudsatte må flygte med børnene. Med et ambulante tilbud kan vi hjælpe langt flere af de tusindvis af kvinder, der årligt kontakter krisecentrene, men som vi må afvise pga. pladsmangel. Og vi kan nå ud til dem, der ikke kontakter et krisecenter.
Brug krisecentre i den ambulante rådgivning	<i>Omfanget af vold i nære relationer falder ikke. Der er brug for et paradigmeskifte i måden, vi forebygger vold. Voldsudsatte kvinder har - som et alternativ til krisecentre - brug for specialiseret rådgivning hos fagpersoner, der har faglig viden og forståelse for kompleksiteten i partnervold. Vi kan forhindre en del krisecenterophold ved at tilbyde ambulante rådgivning - og vi kan hjælpe mange voldsudsatte, som ikke har behov eller mulighed for at flytte på krisecentre, men som lever med voldens skader. En lovsikret ambulante rådgivningsindsats vil betyde, at flere voldsudsatte kvinder får den nødvendige hjælp tidligere til gavn for kvinder, børn og samfund.</i> <i>De ambulante tilbud kan enten ske i regi af krisecentre eller i kommunale faciliteter, hvor der samarbejdes med krisecentrene og bygges oven på krisecentrenes mangeårige erfaringer med at støtte og rådgive voldsudsatte. De ambulante tilbud vil særligt kunne nå ud til fx yngre kvinder, kvinder der primært er udsat for psykisk vold samt den store gruppe af mere ressourcerstærke kvinder, der ikke ser sig selv som værende i målgruppen for hjælp på krisecentre, men som lever i massiv partnervold.</i>
Tidligere indsats mod vold afgørende	Hvis flere voldsudsatte kvinder får ret og adgang til ambulante fagspecialiseret rådgivning, er der større mulighed for, at de vil bryde med volden tidligere. Over halvdelen af voldsudsatte kvinder på landets krisecentre har levet med en psykisk og fysisk voldelig partner i mere end tre år, før de flytter på krisecentre. Med ambulante rådgivningstilbud kan vi sætte ind med den nødvendige hjælp langt tidligere. Samtidig kan rådgivningen i nogle tilfælde forebygge krisecenterophold, mens den i andre tilfælde vil indsluse kvinden tidligere til et krisecenterophold således, at skadevirkningerne ved volden reduceres.
Samfundsøkonomisk gevinst	Partnervold har store samfundsmæssige konsekvenser og økonomiske omkostninger, som går langt ud over den enkelte familie. Partnervold har konsekvenser for arbejdspladsen, børnenes institution og skole, de sociale myndigheder og til de øvrige relationer, som de voldsudsatte indgår i. Beregninger viser, at vold mod kvinder koster samfundet over en halv milliard kroner årligt, bl.a. i form af sygemeldinger. Samfundsøkonomisk er det altså effektivt at sætte tidligt ind over for vold i nære relationer. Varig og stabil finansiering af ambulante rådgivning er en forudsætning for, at vi kan hjælpe flere voldsudsatte og forebygge partnervold i de kommende generationer.
Danner ved hvad der virker og hvorfor	Vi skal trække på erfaringerne fra eksisterende indsats, hvor man med mindst mulig indsats opnår størst mulig virkning. Danner har sammen med Randers og Ringsted Krisecentre det seneste år etableret pilotprojektet "Sig Det Til Nogen" (SDTN), som er et ambulante rådgivningstilbud for voldsudsatte kvinder og pårørende. Forsøgene oplever en overvældende efterspørgsel. De foreløbige resultater giver grund til optimisme: kvindernes trivsel øges, de udsættes i mindre grad for vold, og de forholder sig anderledes til deres situation. Der er grundige metodebeskrivelser under SDTN, der bygger på voldsfaglig viden og erfaring. De kan med fordel udbredes og inspirere andre, så der sikres en høj faglighed i det ambulante tilbud. Desuden evalueres tilbuddet løbende, så vi ved, at det virker.
Behov for fælles national indsats	De gode resultater understreger behovet for at udbrede ambulante rådgivning til hele landet i samarbejde med myndigheder og organisationer. Sammen med blandt andre Mødrehjælpen, Lev Uden Vold, LOKK, Dansk Røde Kors, Dialog mod Vold står vi klar til at levere de tilbud, som kan skabe en vej ud af volden.
Ulemper ved forslaget	På kort sigt vil det kræve mange ressourcer og investeringer at sikre standardiserede landsdækkende tilbud, som er tilpasset lokale behov. Dog har en række danske organisationer, herunder Danner, allerede dokumenteret erfaring med fagspecialiseret rådgivning, en bred kontaktflade med voldsudsatte samt konkurrencedygtige priser. Landets krisecentre har voldsfagligheden til at kunne løfte opgaven. Endelig bør man overveje, hvordan kommunerne kan løfte af kommunerne. Dette ville kræve yderligere ressourcer i form af opkvalificering og rekruttering af målgruppen.
Om Danner	Danner driver et rådgivnings- og krisecenter for voldsudsatte. I oktober 2018 åbnede Danner desuden det ambulante rådgivningstilbud 'Sig Det Til Nogen' sammen med Randers og Ringsted krisecentre. Det er en tre-årig indsats, som støttes af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal og gennem SATS-puljen (2018). Danner har samtidigt et videnscenter med danske og internationale indsats, der forebygger og oplyser om vold mod kvinder og børn.

Bilag: Estimat af omkostningerne ved ambulante rådgivning for voldsudsatte kvinder

Nedenstående estimerede beregning af omkostningerne ved et ambulante rådgivningsforløb for voldsudsatte kvinder er lavet ud fra det forløb, som Danner finder nødvendigt for at hjælpe en kvinde tidligere ud af volden.

Et ambulante rådgivningsforløb for én enkel kvinde kan udformes forskelligt alt efter kvindens behov. Udgangspunktet for beregningerne er tre forskellige, realistiske forløb, som naturligvis kan variere:

1. Et kort forløb med seks rådgivningstimer
2. Et mellemforløb med ti rådgivningstimer og et gruppeforløb af ti gange
3. Et langt forløb med fem rådgivningstimer, et gruppeforløb af ti gange og ti psykologtimer

Prisen for de tre opstillede ambulante rådgivningsforløb

Timeprisen for en socialrådgiver er 574 kr. og 650 kr. pr. time for en psykolog. Disse timelønninger er beregnet på baggrund af erfaringerne fra det ambulante rådgivningstilbud 'Sig Det Til Nogen', jf. tabel 1. På denne baggrund bliver prisen for et kort forløb 6.026 kr. Prisen for et mellem forløb bliver 31.456 kr. pr. kvinde og endelig bliver prisen for et langt forløb 54.174 kr.

Skøn: Efterspørgslen på ambulante forløb højere end krisecenter-ophold

Den samlede pris for at indføre et generelt tilbud om ambulante rådgivning til kvinder afhænger af, hvor mange kvinder, der har behov for ambulante behandling på landsplan.

Statens Institut for Folkesundhed vurderer, at 38.000 kvinder årligt udsættes for fysisk vold, og en VIVE-undersøgelse viser, at 4 ud af 100 kvinder hvert år er udsat for psykisk partnervold, hvilket svarer til 72.000 kvinder. Kun cirka 1.700 kvinder bor på krisecenter hvert år. Krisecentrene fik i 2018 i alt 10.385 henvendelser. I 50 procent af henvendelserne om en plads kunne krisecentrene ikke tilbyde en plads grundet pladmangel. Ikke alle de afviste er i målgruppen for ambulante rådgivning, men det er Danners erfaring, at en stor del af dem vil være i målgruppen. Ambulante rådgivning vil også nå kvinder, der ikke ellers ville kontakte et krisecenter. Det er ikke muligt, at fastslå den nøjagtige efterspørgsel, og derfor tager beregningen udgangspunkt i et skøn, hvor 3.000 kvinder vil efterspørge ambulante behandling. Tallet afspejler en vurdering af, at flere vil efterspørge ambulante rådgivning end et krisecenter-ophold.

På baggrund af projektet 'Sig Det Til Nogen' vurderes det, at 20 procent af kvinderne i målgruppen har brug for et kort forløb, mens 65 procent har brug for et mellemlangt forløb og endelig har 15 procent brug for et langt forløb.

Samlede årlige omkostninger

Dermed løber de samlede årlige omkostninger eksklusiv moms op i knap 149 millioner kroner. Med forbehold for usikkerhed særligt i forhold til efterspørgslen, vil vi anbefale, at der afsættes 150 millioner kroner årligt til at finansiere et landsdækkende tilbud om ambulante rådgivning til voldsudsatte.

Denne omkostning vil andet lige resultere i en mindre efterspørgsel efter ophold på krisecentre. I 2017 boede 1.687 kvinder i gennemsnit 65 dage på et krisecenter. Taksterne pr. døgn svinger mellem 811 kr. og 7.773 kr.¹ Hos Danner er taksten i 2019 2.522 kr. Hvis man tager udgangspunkt i Danners takst, koster et ophold i gennemsnit 163.930 kr. Og den årlige udgift for alle kan derfor estimeres til knap 277 millioner kroner. Det er ikke muligt med sikkerhed at sige noget om, i hvor høj grad ambulante behandling kan reducere udgifter til ophold på krisecentrene. Sikkert er det imidlertid, at en tidligere indsats med ambulante forløb

¹ <https://tilbudsportalen.dk/tilbudssoegning/soegVoksneTilbud/index?tilbudstyperVoksne=juridiskgrundlag.voksne.bo.krisecenter&sortering=RELEVANS&offset=0>

vil reducere omkostninger til overførselsindkomster og sociale udgifter, mens det sikrer et større skattegrundlag.

Beregningerne er baseret på et tilbud, hvor socialrådgiver og psykolog tilbyder ambulante forløb på fuld tid. I praksis kunne man forestille sig en højere grad af samtænkning mellem krisecenter og ambulante rådgivning, hvilket ville minimere omkostningerne. Ligeledes vil det ikke være realistisk at implementere det lange forløb alle steder, men det er ikke afgørende. De første erfaringer fra Sig Det Til Nogen viser nemlig, at man kommer langt med et socialfagligt tilbud, og at det for nogen vil være nok.

Tabel 1. Beregningsgrundlag

Socialrådgiver

Månedsløn på 35.000 plus 12 procent pension samt 1.700 i diverse bidrag.	255,10 kr.
Supervision (18.000 kr. om året)	9,36 kr.
Uddannelse og opkvalificering (35.000 kr. om året)	18,19 kr.
Kontorfaciliteter og kontorudstyr (25.000 kr. i opstart fordelt på 5 år og 25.000 kr. om året)	15,59 kr.
Husleje (20.000 kr. om måneden i leje, varme m.v.)	124,74 kr.
Ledelse, revision mv (7 procent)	29,61 kr.
Ferie, sygdom, personalemøder og betalt frokost (26,8 procent)	121,29 kr.
Timepris	573,88 kr.

Psykolog

Månedsløn på 43.000 plus 12 procent pension samt 1.700 i diverse bidrag.	310,98 kr.
Supervision (18.000 kr. om året)	9,36 kr.
Uddannelse og opkvalificering (35.000 kr. om året)	18,19 kr.
Kontorfaciliteter og kontorudstyr (25.000 kr. i opstart fordelt på 5 år og 25.000 kr. om året)	15,59 kr.
Husleje (20.000 kr. om måneden i leje, varme m.v.)	124,74 kr.
Ledelse, revision mv (7 procent)	33,52 kr.
Ferie, sygdom, personalemøder og betalt frokost (26,8 procent)	137,32 kr.
Timepris	649,71 kr.

Lille forløb (6 timer rådgivning, 4,5 timers forberedelse)	6.025,79 kr.
Mellem forløb (10 timer rådgivning, 10 gruppeforløb, 22,5 timers forberedelse)	31.455,84 kr.
Langt forløb (5 rådgivningstimer, 10 gruppeforløb, 10 psykologtimer samt 26,25 timers forberedelse)	54.154,71 kr.

Samlet estimeret efterspørgsel, antal kvinder 3.000

Samlede omkostninger

Kort forløb (20 procent af kvinderne)	3.615.473,87 kr.
Mellem forløb (65 procent af kvinderne)	61.338.882,23 kr.
Langt forløb (15 procent af kvinderne)	24.369.621,01 kr.
Samlede omkostninger i alt eksklusiv moms	89.323.977,12 kr.